

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Financování volebních kampaní v USA po roce 2010

Studentská vědecká odborná činnost
Kategorie: Magisterské studium

Čestné prohlášení a souhlas s publikací práce

Prohlašuji, že jsem práci předkládanou do VI. ročníku Studentské vědecké a odborné činnosti (SVOČ) vypracoval samostatně za použití literatury a zdrojů v ní uvedených. Dále prohlašuji, že práce nebyla ani jako celek, ani z podstatné části dříve publikována, obhájena jako součást bakalářské, diplomové, rigorózní nebo jiné studentské kvalifikační práce a nebyla přihlášena do předchozích ročníků SVOČ či jiné soutěže.

Souhlasím s užitím této práce rozšiřováním, rozmnožováním a sdělováním veřejnosti v neomezeném rozsahu pro účely publikace a prezentace PF UK, včetně užití třetími osobami.

V Praze dne 15. 4. 2013

.....
Michal Říha

ANOTACE

Cílem této práce je popsat současný stav financování amerických volebních kampaní a roli korporátního financování v něm. Svým rozhodnutím Nejvyšší soud v roce 2010 zrušil šedesát let platný federální zákon a umožnil korporacím neomezené nezávislé volební výdaje. Dopad případu *Citizens United v. FEC* může otevřít dveře plnému zrovnoprávnění práv fyzických a právnických osob. Americká zkušenost by v Evropě neměla být přehlížena, protože růst vlivu podnikajících subjektů na volební proces je celosvětovým fenoménem.

ANNOTATION

The purpose of this work is to describe current condition of the american election campaign funding and role of corporate money in the process. By its ruling, SCOTUS invalidated a sixty-year-old federal law in 2010 and allowed unlimited independent spending by corporations. Impact of the *Citizens United v. FEC* may lead to a doctrinal shift which will fully equalize rights of natural persons and corporations. American experience should not be disregarded in Europe because growing impact of corporate activities on electoral process is a global phenomenon.

Obsah:

1. Úvod	1
2. Historické pozadí	
2.1. Období 1907-1972	2
2.2. FECA	3
2.3. BRCA	4
2.4. Možnosti korporací se zapojit do kampaní	6
3. Volební nálezy 2010	
3.1. Citizens United v. FEC	7
3.2. SpeechNOW.org v. FEC	8
3.3. Carey et al. v. FEC	9
4. Kritika rozhodnutí	
4.1. Charakter právnických osob	10
4.2. Neprůhlednost financování	11
4.3. Inflační kruh	12
4.4. Principal-Agent Problem	13
4.5. Vliv zahraničního kapitálu	14
5. Možnosti legislativní korekce	
5.1. Veřejné financování kampaní	15
5.2. Ústavní dodatek	16
5.3. Zprůhlednění financování	16
6. Závěr	17
Příloha 1 – Pojmy a zkratky	19
Příloha 2 – Volební příspěvky pro období 2012-2014	20
Seznam zdrojů a použité literatury	21

„Kongres nesmí vydávat zákony zavádějící nějaké náboženství nebo zákony, které by zakazovaly svobodné vyznávání nějakého náboženství; právě tak nesmí vydávat zákony omezující svobodu slova nebo tisku; právo lidu pokojně se shromažďovat a právo podávat státním orgánům žádosti o nápravu křivd.“¹

I. dodatek Ústavy Spojených států amerických

---

¹ KUKLÍK, Jan a Radim SELTENREICH. *Dějiny angloamerického práva*. Str. 515.

1. Úvod

Volební proces je jedním ze základních kamenů moderního demokratického státu, jehož pomocí mají občané možnost vyjádřit svůj názor na další směřování státu. Princip časově omezeného mandátu, po jehož vypršení se politici musí znovu ucházet o přízeň občanské společnosti, má zabránit despotickému uchopení moci a tvoří tak jeden ze základních pilířů myšlenky zastupitelské demokracie. Možnost účastnit se volebního procesu je elementární spojnici mezi individuálním voličem a celým státním uspořádáním, a proto se nelze divit, že obě strany musí pečlivě sledovat a reagovat na jakékoli změny v systému výběru vedení státu. Mezi voliči panuje rovnost ve váze a počtu hlasů, a proto není možné, aby jednotlivec mohl za svůj hlas vymáhat na vládě nějaké protiplnění. Sledování vlastních cílů se tak obecně jeví přijatelné a dokonce předpokládané. Ve chvíli, kdy ale skupina nebo jednotlivec získá pozici, kdy dokáže ovlivňovat výsledek volebního procesu a zároveň tak účinně korumpovat vládu, vyvstává pro společnost zásadní problém, který musí být řešen.²

Záměrem této práce je analyzovat situaci ve Spojených státech po několika velmi diskutabilních rozhodnutích Nejvyššího soudu Spojených států v roce 2010, které se týkaly zrušení limitů příspěvků na kampaň a dalších, s volbami spojených, výdajů právnických osob. Nejvyšší soud ve svých nálezech zrušil bezmála sto let trvající konsensus mezi společností a jednotlivými složkami vládní moci o nutnosti omezit vliv korporací na volební proces. S odvoláním na ochranu svobody slova a práva na vyjádření politického názoru právnických osob vyvolal SCOTUS³ konflikt v rámci celé americké společnosti. Časový odstup nám navíc dává možnost analyzovat nejen domyšlené dopady, ale i vliv na volby do Kongresu v letech 2010 a 2012 a souboj o prezidentský úřad v roce 2012.

I přes vzdálenost amerického prezidentského modelu vlády evropské tradici a rozdílnost mezi common law a kontinentálním právním systémem je možné najít v této problematice shodné zájmy a inspiraci pro řešení podobných problémů v českém a v budoucnu i unijním prostředí. Spojené státy jsou jednou z nejdéle kontinuálně fungujících demokracií s rozvinutou korporátní kulturou, a proto se k nim můžeme obracet za inspirací jejich zkušenostmi.

V první kapitole této práce bych se rád zaměřil na historický vývoj a tradici regulace firemních příspěvků na kampaň v USA. Významný je zde především vliv Nejvyššího soudu, který svou činností měkčil tvrdost legislativních aktů regulujících výdaje spojené s vedením kampaní. Druhá kapitola je věnována událostem v roce 2010, kdy Nejvyšší soud zrušil dříve judikované precedenty. Přesto, že se jednalo o sérii nálezů, do historie se zapsal především nález *Citizens United v. Federal Election Commission*, kterému bude v práci věnováno nejvíce pozornosti. Třetí kapitola analyzuje dopad rozhodnutí a uvádí několik argumentů odpůrců rozhodnutí. S tímto je spojena pátá kapitola, která

---

² JANDA, Kenneth. *Výzva demokracie: systém vlády v USA*. Str. 141.

³ Viz. Příloha 1.

obsahuje několik návrhů postupu pro zvrácení výsledku soudních procesů nebo alespoň pro co nejvyšší obroušení sporných ploch.

2. Historické pozadí

Před destruktivním vlivem různých zájmových skupin, které usilují o maximalizaci svého blaha na úkor veřejnosti, varovali již Otcí zakladatelé. Nelze se tedy divit, že antilobbistické zákonodárství se nevyhnulo ani volebnímu právu. Hlavním záměrem bylo oddělení zájmových skupin od politiků po špatných zkušenostech z druhé poloviny 19. století, kdy v Americe došlo ke klientelistickému provázání businessu a stranickému systému tzv. *gilded age*. Zájmové skupiny mají v americké politice nezastupitelnou úlohu, která má především informativní a iniciativní roli. Proto snahy amerických zákonodárců přiblížit politiku znovu lidem na začátku 20. století neměla za cíl lobby odstranit, ale pouze rozbít mocenské monopoly a odebrat lobbyistům jejich korupční nástroje. Vedle antitrustového zákonodárství, rozšíření volebního práva a zavedení přímé volby senátorů stál právě i zákaz donací ze strany právnických osob politikům.

2.1. Období 1907-1972

Iniciativu za omezení vlivu korporací zahájil prezident Theodor Roosevelt, který sám čelil kritice z důvodu, že 73% jeho volební pokladny pocházelo z darů velkých podniků.⁴ V roce 1907 byl konečně přijat *Tillman Act*, který zakazoval bankám a korporacím poskytovat finanční příspěvky stranám a kandidátům na federální úřady. Tento zákon byl později posilován dalším zákonodárstvím, které nařizovalo zveřejnění všech dárců dávajících nad 100 \$. V roce 1925 pak byla zveřejňovací povinnost rozšířena na veškeré korporátní příspěvky národním kandidátům i zpět do historie.⁵ V roce 1947 byl Kongresem i přes prezidentské veto přijat *Taft-Hartley Act*, který zahrnoval zákaz právnickým osobám používat vlastní peníze ve spojitosti s podporou kandidáta.⁶ Důvodem pro tuto úpravu byl růst aktivity především odborových organizací. Ty sice nemusely kandidátům přispívat přímo do jejich volebních pokladen, ale mohly mít vlastní, s volebním týmem nekoordinované, výdaje na jeho podporu.

Snahy zákonodárců ale narážely na příliš obecně formulované zákazy, které společností umožňovaly smysl zákonů obcházet. Podniky tak činily pomocí zaměstnávání členů volebních týmů nebo poskytování nefinančních darů kandidátům. Oblíbené se také stalo poskytování financí kandidátům přes fyzickou osobu jako prostředníka. Zpravidla se jednalo o vedoucí pracovníky a management podniku. Neexistence centrálního dohledu nad finančními toky mělo za následek neefektivnost vymáhání zákonů.

---

⁴ BINGHAM, Francis. Show me the Money. Str. 1036.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

V tomto období samozřejmě došlo i k pokusům soudní cestou odstranit překážky pro financování kampaní. Jedním z nich byl i případ *United States v. United Automobile Workers*. V roce 1957 automobilová odborová organizace podala stížnost pro rozpor Tillmanova zákona a práv garantovaných prvním dodatkem. Nejvyšší soud stížnost zamítl s tím, že omezení v tomto případě musí ustoupit zajištění integrity volebního procesu a ve své podstatě i zajištění jeho funkčnosti.⁷ Soud judikoval, že bohatství držené malou skupinou obyvatel může právě sloužit k podkopání politické integrity Unie.

2.2. FECA

Velkou změnou v dohledu nad financováním volebních kampaní bylo přijetí *Federal Election Campaign Act* v roce 1971. FECA pokračovala v restriktivní politice vůči korporacím, ale přinesl i rozsáhlá omezení výše příspěvků a výdajů pro soukromé osoby a politické strany. Jednotlivci nadále mohli přispět kandidátovi maximální částku 1000 \$ s horním stropem 25 000 \$ za rok. Omezeny byly i nezávislé výdaje spojené s volbami, kde roční strop pro každého přispěvatele byl stanoven také na 1000 \$.⁸ Zákon byl poměrně záhy v roce 1974 novelizován v návaznosti na aféru Watergate. Tak vznikla Federální volební komise, která měla na vymáhání stanovených limitů dohlížet.⁹

Ústavnost FECA byla také napadena a tentokrát s větším úspěchem. V roce 1976 v případě *Buckley v. Valeo* se SCOTUS přidržel svého dřívějšího rozhodování v otázce regulace volebních příspěvků a potvrdil ústavnost této části zákona. Oddělil při svém posuzování regulaci výdajů a příjmů finančních zdrojů. Soud konstatoval, že zatímco regulace volebních příspěvků je marginální zásah do svobody politického vyjadřování, omezení možnosti podnikat výdaje už je zásahem závažným. Zatímco finanční dar je nutné vnímat jako gesto, činnost příjemce, který peníze transformuje na samotný projev, je chráněna Ústavou.¹⁰ Restrikce volebních výdajů tak je přímým zásahem do plátcova politického projevu.¹¹ Kandidátovy výdaje navíc nemohou mít korupční charakter vůči jeho vlastní osobě.

Význam rozhodnutí ale leží v jiné rovině. Soud při svém rozhodování začal brát v potaz použití tzv. magických slov jako „*Volte... Podpořte... Nevolte... Volte proti...*“ Na základě nich se dále rozlišovaly nezávislé výdaje třetích stran na *issue advocacy* – obhajobu a propagaci názoru na určité téma – a *express advocacy* – přímou propagaci daného kandidáta. Toto rozdělení je důležité z toho důvodu, že *express advocacy*, které obsahuje tyto výrazy, podléhá legislativní regulaci z důvodu korupčního potenciálu.¹² Toto se projevilo i v případě *First National Bank of Boston v. Bellotti*,

⁷ SCOTUS. *United States v. United Automobile Workers*. 352 U. S. 570 (1957).

⁸ BINGHAM, Francis. *Show me the Money*. Str. 1039.

⁹ GARRET, R. Sam. *The State of Campaign Finance Policy*. Str. 4.

¹⁰ BINGHAM, Francis. *Show me the Money*. Str. 1040.

¹¹ SCOTUS. *Buckley v. Valeo*. 424 U. S. 39 (1976).

¹² *Ibid.* 424 U. S. 45.

kdy Nejvyšší soud zrušil legislativní omezení týkající se výdajů korporací na kampaň v obecním referendu, protože zde korupční potenciál objektivně z důvodu charakteru referenda neexistoval.¹³ Soud také stanovil pravidlo, že stát nemůže regulovat projev právnické osoby jen na základě jejího nenaturálního vzniku, ale pouze na základě nelegitimního cíle takového projevu.¹⁴

Dalším významným případem, který ve své podstatě sledoval dřívější linii Nejvyššího soudu, byl *Austin v. Michigan Chamber of Commerce*. Obchodní komora státu Michigan si stěžovala na michiganský zákon, který stejně jako FECA požadoval, aby k financování *express advocacy* byl korporací užito politicko-akčního výboru. V tomto případě se sice jednalo o státní nominaci a FECA se na tento případ nevztahoval, ale SCOTUS rozhodl v prospěch napadeného zákona. Soud také konstatoval, že vládním zájmem je redukovat „korozivní a narušující dopad obrovského bohatství, které je shromažďováno pomocí právnických osob a má malý nebo žádný vztah k veřejné podpoře politických názorů korporace.“¹⁵ Soud tak zcela jasně upřednostnil zájmy voličů před zájmy právnických osob a zdůraznil riziko, které velké množství peněz může vést k monopolizaci veřejné debaty bez ohledu na zájem veřejnosti.¹⁶

2.3. BCRA

Standart nastavený případem *Buckley* vytvořil v legislativě několik mezer, které Kongres musel nějakým způsobem zacelit. Prvním z nich byly tzv. *soft money*, tedy peníze, které se přes místní stranické pobočky dostávaly k stranickému národnímu výborům.¹⁷ Tímto způsobem tak vlastně byl obcházen příspěvkový limit stanovený FECA. Z tohoto důvodu byl v roce 2002 přijat *Bipartisan Campaign Reform Act*, který stranám zakazoval přijímat od dárců dary, jejichž součet hodnot by byly nad úroveň povolenou FECA.¹⁸

Druhým problémem, se kterým se BCRA potýkala, byla nejasná definice *express advocacy*. Tento výraz byl subsumován pod širší výraz volební agitace.¹⁹ Pod tímto pojmem se rozuměla jakékoli zmínka kandidáta nebo informace, se kterou můžeme kandidáta spojovat. V období 60 dní před volbami nebo 30 dnů před primárkami pak byla volební agitace zcela zakázána. Určité období klidu před volbami bylo zdůvodňováno snahou o zajištění prostoru pro kandidáty, kteří by jinak neměli na negativní útoky šanci reagovat. Psychologické výzkumy dokazují, že lidé se často rozhodují na základě posledních informací, které získají. Vzhledem k možnosti nákupu vysílacího času by se bez takové pojistky mohlo stát, že výsledek voleb by skutečně rozhodl poslední útok učiněný nejvyšší

---

¹³ BINGHAM, Francis. Show me the Money. Str. 1041.

¹⁴ Ibid. Str. 1047.

¹⁵ SCOTUS. *Austin v. Mich. Chamber of Commerce*. 494 U.S. 684 (1990).

¹⁶ BINGHAM, Francis. Show me the Money. Str. 1043.

¹⁷ GARRET, R. Sam. *The State of Campaign Finance Policy*. Str. 5.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Viz. Příloha 1.

nabídkou.²⁰ Dále přetrval zákaz uvolňovat na volební agitaci své vlastní finanční prostředky podnikajícími právníckými osobami a odbory.²¹

Stejně jako předchozí zákony i BCRA byla zpochybněna na základě prvního dodatku. Prvním případem byl *McConnell v. FEC*, kdy soud zamítl napadení ustanovení týkající se jak financování politických stran, tak i volební agitace. Ve svém rozhodnutí soud konkretizoval, na co se vztahuje ustanovení o volební agitaci. Takové jednání musí a) být vysíláno b) jasně být spojeno s kandidátem na federální úřad c) být učiněno v určitém období d) cíleno na základnu alespoň 50 000 diváků.²² Soud svým rozhodnutím v podstatě potvrdil postavení BRAC a pravomoc Kongresu regulovat jak korupci formou „peníze za hlasy,“ ale i zprostředkováním přístupu k držitelům volených úřadů.²³ Tímto jednáním se tak soud odklonil od modelu magických slov zmíněných v případě *Buckly*. Ty podle soudu nedávaly legislativě dostatečný prostor pro potírání volební korupce, a proto do budoucna se měla používat na místo toho ustanovení, které obsahoval BCRA. Soud k tomuto přikročil z důvodu, že některé *issue advocacy* reklamy jsou pouze skrytou volební agitací, která by měla být regulována podle zákona.²⁴ Soud nicméně zrušil některá ustanovení BCRA a zmírnil regulaci výdajů politických stran. S odvoláním na případ *Colorado Republican Federal Campaign Committee v. FEC* z roku 1996 soud povolil, aby strany mohly do budoucna mít neomezené výdaje v kandidátův prospěch, neboť jeho podpora je jedním z elementárních důvodů vzniku strany.²⁵

Druhým případem byl *FEC v. Wisconsin Right for Life (WRTL)*. Případ hluboce rozdělil soud do dvou skupin a ve své podstatě předznamenal i pozdější rozhodování. V tomto případě šlo o skrytou volební komunikaci, kdy konzervativní sdružení v průběhu voleb vysílalo reklamu proti senátním obstrukcím schválení soudních kandidátů prezidenta George W. Bushe. Reklama byla odvysílána v období 60 dnů do voleb, a sice přímo nejmenovala demokratického senátora Russe Feingolda, který se tohoto zdržování také účastnil, ale i přes to FEC došel k názoru, že jeho identifikace byla možná. Rozhodnutím soudu se otevřela cesta k vytvoření výjimky ze zákazu volební agitace v chráněném období před volbami. Extensivní výklad použitý v případě *McConnell* zde byl obrácen na hlavu v tom ohledu, že aby reklama byla nadále považována za volební agitaci, je nutné, aby nebyl jiný její možný výklad, než snaha ovlivnit voliče, aby volil pro nebo proti kandidátovi.²⁶ Můžeme tak vidět návrat zpět k případu *Buckley*, kdy k regulaci bylo možné přistoupit až po užití spojení kandidátova jména a výrazů pro nebo proti jeho zvolení.²⁷ Oproti předchozímu rozhodnutí se tak jednalo o setření jasné hranice mezi volební agitací a *issue advocacy*. Kritizované bylo rozhodnutí

---

²⁰ ROGERS, Karl. *Citizens United*.

²¹ *Ibid.*

²² BINGHAM, Francis. *Show me the Money*. Str. 1046.

²³ BRIFFAULT, Richard. *Corporations, Corruption and Complexity*. Str. 644.

²⁴ *Ibid.* Str. 649.

²⁵ *Restoring Electoral Equilibrium in the Wake of Constitutionalized Campaign Finance*. Str. 1538.

²⁶ BRIFFAULT, Richard. *Corporations, Corruption and Complexity* Str. 650.

²⁷ BINGHAM, Francis. *Show me the Money*. Str. 1046.

i z důvodu financování reklamy. To mělo svůj zdroj v korporátních financích, přestože se pravděpodobně jednalo o *express advocacy*.²⁸

2.4. Možnosti korporací zapojit se do kampaní

I přes veškerá omezení korporace před *Citizens United* měly širokou paletu možností jak zasahovat v prospěch preferovaných kandidátů. Prvním z nich byla možnost tzv. vnitřní volební agitace. Vedení společnosti mohlo využít svých prostředků k propagaci preferovaného kandidáta směrem k svým akcionářům a tato volební agitace byla zbavena jakýchkoli výdajových stropů. Druhým způsobem, jak společnost mohla participovat na volbách, bylo neomezené financování reklam majících za cíl motivovat své akcionáře a zaměstnance, aby šli volit. Tyto reklamy nesměly preferovat jednoho z kandidátů a musely být zcela nestranné. Nic ovšem nebránilo tomu, aby se společnost selektivně zaměřovala na skupiny, u kterých byla pravděpodobná podpora preferovaného kandidáta.

Třetí možností bylo vytvořit oddělený politicko-akční výbor (PAC), který kandidáta bude podporovat přímo. Společnosti mohly PACs organizovat, ale veškeré finance musely jít od soukromých osob – i nadále tak platil striktní zákaz darů politickým kandidátům ze samotné korporátní pokladny. Důvodem této úpravy byla snaha zákonodárce zajistit soulad vůle akcionářů a chování korporace. Tím že peníze musí jít přes fyzickou osobu, která peníze daruje PAC, se zajišťuje její souhlas se zamýšlenou podporou daného kandidáta společností.²⁹ PACs jsou obecně organizace reprezentující sociální, odborové, podnikatelské nebo ideologické skupiny, které organizují fundraising pro vybraného kandidáta. Obecně se jedná o samostatné právní entity, ale PACs zřizované korporacemi jsou jimi řízeny – korporace rozhodují o složení vedení PAC, zaměstnancích i o tom, kterého kandidáta budou podporovat.³⁰ V současné době PACs mohou poskytnout 5 000 \$ přímo kandidátovi v průběhu každé kampaně (stranické primárky, volby), dalších 15 000 \$ stranickému výboru a 5 000 \$ jinému PAC. Jejich příjmy jsou omezeny 5 000 \$ ročně od každého oprávněného přispěvatele (fyzická osoba, stranický výbor, PAC).³¹ ³² Příspěvky od sobě blízkých PACs jsou sčítány do jednoho limitu. PACs musí být registrovány FEC a musí zveřejňovat své přispěvatele.

3. Volební nálezy 2010

Svým rozhodnutím v roce 2010 nový Robertsův Nejvyšší soud prakticky zvrátil precedenty z kauz *McConnell* a *Austin*. Diskutabilní nebyl jen obsah rozhodnutí, ale i události, které rozhodování

---

²⁸ *Summary of Supreme Court Decision in FEC v. Wisconsin Right to Life*. Brennan Center for Justice at NYU School of Law.

²⁹ BRIFFAULT, Richard. *Corporations, Corruption and Complexity* Str. 565.

³⁰ *Ibid.* Str. 647.

³¹ What is a PAC. *OpenSecrets.org*.

³² Viz. Příloha 2.

provázely a které mu následovaly. Několik převážně liberálních uskupení podalo návrh na vyšetřování spojení mezi podnikateli bratry Kochovými a soudci Scaliou a Robertsem.³³ Ti, podle navrhovatelů, se sami měli z případu vyloučit pro možnou podjatost. Rozhodnutí v těchto kauzách bylo ale natolik těsné, že by návrhy byly v případě jejich vyloučení Nejvyšším soudem zamítnuty. Význam rozhodnutí potřhl i prezident Obama, který se proti němu vyhrnil ve svém projevu o stavu Unie v roce 2010. Prezident v tomto projevu přímo vyjádřil myšlenku, že americké volby „...by neměly být placeny největšími zájmovými skupinami Ameriky nebo dokonce zahraničními entitami. Měly by být rozhodovány americkým lidem.“³⁴

3.1. Citizens United v. FEC

Kořeny tohoto případu leží v roce 2004, kdy režisér a politický aktivista Michael Moore v průběhu prezidentské kampaně mezi stávajícím prezidentem Georgem W. Bushem a Johnem Kerryem uvedl svůj film Fahrenheit 9/11. Moore svůj film pojal silně protibushovsky, což konzervativní uskupení Citizens United chápalo jako nedovolenou volební agitaci a podalo stížnost k Federální volební komisi.³⁵ Ta film zhodnotila nikoli jako volební komunikaci, ale jako běžný komerční film a stížnost zamítla.

Podobná situace se opakovala v roce 2008 večer před konáním primárek demokratické strany s tím rozdílem, že film Hillary: The Movie vydalo právě Citizens United. FEC film zablokoval a za pravdu komisi dal i soud pro kolumbijský distrikt. Jako vedlejší účastníci odvolání Citizens United k Nejvyššímu soudu se připojila celá řada zájmových a lobbyistických uskupení. Jen těsnou většinou v poměru 5:4 byl nakonec 21. února 2010 schválen pro Citizens United kladný rozsudek.

Soud, potažmo jeho majoritní hlasy, se potýkal s několika zásadními otázkami. První z nich byl znovu přezkoumávaný status právnických osob a otázka, zda se na ně vztahuje listina práv. Ta odebrává Kongresu právo omezit svobodu slova a chrání tím jakékoli politické projevy. Chráněny jsou tak i útočné volební agitace a podle soudu je jenom na voliči, aby rozhodoval o jejich vhodnosti. Omezení této svobody skrze BCRA vede k posílení postavení funkcionářů obhajujících svou pozici,³⁶ kteří během svého funkčního období měli větší šanci se dostat do povědomí voličů.³⁷ Podle soudu tak je i během volebního procesu omezena politická opozice a pro zdravou demokracii je nutné, aby se kritika i úroveň Hillary: The Movie měla šanci dostat k voličům.³⁸

---

³³ LICHTBLAU, Erik. Advocacy Group Says Justices May Have Conflict in Campaign Finance Cases. *The New York Times*.

³⁴ WHITE HOUSE. Remarks by the President in State of the Union Address.

³⁵ ROGERS, Karl. *Citizens United*.

³⁶ KENNEDY, Anthony M. *Opinion on Citizens United v. FEC*. 558 U.S. (2010).

³⁷ CHAPMAN, Steve. Free speech, even for corporations. *Chicago Tribune*.

³⁸ ROGERS, Karl. *Citizens United*.

Co ve své podstatě měl ale SCOTUS na mysli, když proklamoval nutnost ochrany svobody politického projevu a jakým způsobem se vypořádal se stávajícími omezeními? Soud ve svém rozhodnutí stanovil za protiústavní:

- limity na nezávislé výdaje a volební agitace;
- předvolební lhůty, kdy není možná volební agitace;
- veškeré limity pro příspěvky organizacím, které ve spojitosti s kampaní mají na kandidátech nezávislé volební výdaje (tzv. Super PACs).³⁹

I toto byl ale pouze kompromis, neboť například soudce Thomas navrhoval úplné zrušení povinnosti zveřejňovat dárce⁴⁰ a zrušit i trvalý zákaz přímých darů firm a odborů národním kandidátům.⁴¹ Odůvodněním prvního pak byla snaha o ochranu donorů před případnou odvetou v případě zvolení oponenta. Na základě ochrany práv garantovaných prvním dodatkem, tak soud prakticky strhl přes 60 let fungující systém, v jehož centru stály politicko-akční výbory, které byly pod dohledem FEC. SCOTUS tak učinil na základě zhodnocení administrativních nároků kladených ze strany FEC, které podle soudu byly takové váhy a rozsahu, že upíraly zřizovatelům garantovaná práva. Díky rozhodnutí bylo do budoucna organizování PACs pro potřeby nezávislé volební agitace zcela zbytečné. V kontextu uvolnění použití podnikových a odborových pokladen během kampaně tak došlo k velkému nárůstu používání *soft money* mezi zájmovými organizacemi. Co se týká povinnosti zveřejňování donorů, tak i přes konstatování velkých nároků na příjemce darů, soud neseznal za nutné, aby bylo zrušeno.⁴²

3.2. *SpeechNow.org v. FEC*

Případ *SpeechNow.org v. FEC* rozhodnutý v březnu 2010 pokračoval v linii *Citizens United*. Jednalo se o uskupení soukromých osob, které chtěly neformálně spolupracovat, a které svou nezávislou činností chtěly podpořit kandidáty, kteří usilovali o deregulaci volebního procesu.⁴³ Na základě FECA ovšem každé uskupení dvou a více lidí, kteří sdílí zdroje, aby ovlivňovali výsledky voleb, musí být registrováno u FEC a výše možných donací jsou pak regulovány jako PAC. Stěžovatelé zákon napadli pro jeho neslučitelnost s prvním dodatkem. Omezení spatřovali ve výši příspěvku, který tak limitoval i možnosti jejich sdružení. Dále napadli ustanovení, která dávala povinnost zveřejňovat původ finančních zdrojů a jejich využití.⁴⁴

---

³⁹ GARRET, R. Sam. *The State of Campaign Finance Policy*. Str. 6-7.

⁴⁰ THOMAS, Clarence. *Concurrence & Dissent in Part on Citizens United v. FEC*. 558 U.S. (2010).

⁴¹ ROGERS, Karl. *Citizens United*.

⁴² KANG, Michael S. *After Citizens United*.

⁴³ *SpeechNow.org v. Federal Election Commission Protecting Americans' Rights to Organize and Speak About Politics*. *Institut for Justice*.

⁴⁴ *FEC. Speechnow.org v. FEC*.

Soud pro kolumbijský distrikt ale jejich žalobu zamítl. Především na základě případů *Buckley* a *McConnell* odmítl myšlenku limitu svobody šířit politické názory kvůli omezení výše příspěvku od jednoho individuálního zdroje. Soud tak pokračoval v linii striktního oddělení příjmů a výdajů. Podle soudu tak stěžovatel neprokázal, že konkrétní maximální výše zasahuje do jeho garantovaných práv.

Odvolací soud pro kolumbijskou oblast ale nakonec ve světle *Citizens United* dal za pravdu *SpeechNow.org*. Protože Nejvyšší soud zpochybnil korupční potenciál nezávislých výdajů, odvolací soud zrušil veškerá omezení na výši příspěvků a nezávislých výdajů. Vzhledem k tomu, že toto uskupení vytvořilo jasné plány do budoucna a zajistilo si pravidelné sponzory, soud konstatoval, že stěžovatelé nemohou být považováni za neformální sdružení a podléhají povinnosti zveřejňovat své sponzory jako organizace podle článku 527 IRC.⁴⁵ Soud také zdůraznil veřejný zájem znát, „*kdo o kandidátovi mluví a kdo je jeho sponzorem*“.⁴⁶

3.3. Carey et al. v. FEC

Přestože tento případ byl rozhodnut až v roce 2011, takže aktivity National Defence PAC se týkaly jiného volebního cyklu než předchozí dva, je tento případ důležitý s ohledem na vznik tzv. hybridních PACs.

V roce 2010 založil pensionovaný admirál James Carey spolu s dalšími vojenskými veterány PAC, který měl podporovat veterány kandidující do volených funkcí a další sympatizanty NDPAC. Carey požádal v roce 2010 FEC o odborný posudek, zda v návaznosti na rozhodnutí případů v roce 2010 může NDPAC přijímat neomezené příspěvky na nezávislou politickou agitaci a zároveň sponzorovat kandidáty. Jednalo by se tak o spojení zatím odděleného modelu PAC a SuperPAC. Federální volební komise nebyla ale schopna posudek na vznesenou otázku schválit.⁴⁷

Admirál Carey tedy ustanovení FECA, který omezoval výši příspěvku pro PAC na 5 000 \$, napadl u soudu. Stížnost byla postavena na faktu, že dárce chtěl podpořit činnost PAC sekce NDPAC a zároveň i sekci pro samostatnou volební agitaci částkami, jejichž součet převyšoval 5 000 \$. Zákonná omezení tak poškozovala práva na politickou aktivitu jak dárce tak i NDPAC.⁴⁸ Soud pro kolumbijský distrikt dal stěžovateli ve světle případu *Citizens United* za pravdu. Podmínkou bylo ale striktní oddělení *soft* a *hard money* na separátních účtech a poměrné čerpání z obou účtů za účelem uhrazení administrativních poplatků.⁴⁹

---

⁴⁵ Viz. Příloha 1.

⁴⁶ FEC. *Speechnow.org v. FEC. FEC.*

⁴⁷ FEC. *Carey et al. v. FEC. FEC.*

⁴⁸ *Ibid.*

⁴⁹ FEC. *FEC Statement on Carey v. FEC. FEC.*

4. Kritika rozhodnutí

Rozhodnutí v tomto případě vzbudilo emoce po celých Spojených státech. K dnešnímu dni bylo státními legislativami schváleno 11 a projednáváno je 18 rezolucí volajících po přijetí ústavního dodatku k federální ústavě, který by zrušil rozhodnutí Nejvyššího soudu. Okamžitě po vyhlášení rozhodnutí bylo zformováno hnutí Move to Amend, které požadovalo přijetí ústavního dodatku popírajícího způsobilost právnických osob nabývat práv. Ze všech více či méně relevantních argumentů v této práci uvádím několik příkladů.

4.1. Charakter právnických osob

Samozřejmě jedna ze základních otázek zpochybňujících soudní rozhodnutí je otázka samotné povahy právnických osob. Zvážen musí být jak důvod práva na politickou aktivitu podnikajících subjektů, tak i vůbec způsobilost požívat garance práv Ústavou. Samotný text Ústavy totiž začíná slovy „*My, lid Spojených států amerických...*“ Mezi tento lid zcela jistě korporace nespádají, protože nic obdobného v době vzniku Ústavy neexistovalo. Právnické osoby sice existovaly, ale spíše jako organizace pro zajištění veřejných služeb. Dnešní pojetí korporací je dítětem až druhé poloviny 19. a hlavně 20. století. Případem, od kterého je vůbec odvíjena právní způsobilost k Ústavou garantovaným právům, je *Santa Clara County v. Southern Pacific Railroad Company* z roku 1886.⁵⁰ Soud tehdy poprvé přiznal právnické osobě ochranu 14. dodatkem a od této doby se právní způsobilost právnických osob pomalu rozšiřuje.

Základním argumentem proti uznání způsobilosti nést politická práva korporacemi je jejich rozdílnost od fyzických osob. Jejich cílem existence je kumulovat bohatství, skrze které budou další bohatství generovat. Slovy soudce Stevens korporace „*nemají vědomí, myšlenky, pocity ani tužby. Jejich osobnost je pouze užitečnou právní fikcí.*“⁵¹ V kontextu jejich dalších vlastností jsou zřejmé výhody, které mají oproti běžným občanům. Prvně je to prvek obrovských zdrojů, kterými mohou disponovat. Vzhledem k tomu, že to je jeden z průvodních důvodů vzniku korporací, tyto společnosti mohou disponovat zdroji, které leckdy převyšují i státní rozpočty některých zemí. Příkladem může být 9. nejbohatší země světa Švédsko se svým HDP v hodnotě 402 mld. dolarů. Na druhé straně pak společnost ExxonMobil má roční obrat 440 mld. dolarů.⁵² Společnosti navíc nejsou omezeny přirozenou překážkou, jako je smrt, takže své cíle mohou sledovat bez problému i několik generací. Konstrukce společností také umožňuje jen omezenou trestní odpovědnost a naopak velmi vysokou mobilitu.⁵³ Pokud se v některé zemi společnost dostane do potíží, tak poměrně jednoduše může změnit své sídlo. V případě ekonomických potíží pak firmy mohou téměř vždy spoléhat na státní bailout,

⁵⁰ RIPKEN, Susanna Kim. Corporate First Amendment Rights After Citizens United.

⁵¹ STEVENS, John P. Concurrence & Dissent in Part on *Citizens United v. FEC*. 558 U.S. (2010).

⁵² SVOBODA, Jiří. Kdo řídí svět? *Respekt*.

⁵³ RIPKEN, Susanna Kim. Corporate First Amendment Rights After Citizens United. Str. 234.

protože vlády raději obětují peníze daňových poplatníků než riskovat ekonomickou nestabilitu a ztrátu pracovních míst. Z výše zmíněného je tedy zjevné, proč tolik Američanů protestuje proti částečnému narovnání postavení korporací a fyzických osob.

V americké právní vědě existují tři základní proudy vzniku právnické osoby, od kterých se dále odvozují jejich práva. Agregáční teorie považuje právnickou osobu za sdružení jednotlivců. Z toho vychází i původně neomezená odpovědnost členů společnosti za její závazky. Její práva a povinnosti jsou odvozena od práv a povinností jejích členů a společnost je jen fiktivním zastřešením vloženého majetku. Artifickální teorie považuje korporaci za výtvor zákona. Jedná se o nejstarší teorii ještě z dob, kdy korporace byly zřizovány chartami suveréna. Společnost tak měla jasně daná práva a povinnosti obsažená v zakládací chartě, od kterých se nemohla odchýlit. V současné době se dominantní teorií stala teorie reálné osoby.⁵⁴ Korporace je podle ní entita samostatná, která není podřizena ani státu ani podílníkům.⁵⁵ Kritika rozhodnutí je často stavěna na obratu Nejvyššího soudu, který zdůvodnil své rozhodnutí ochranou svobody slova sdružených osob – což by odpovídalo agregáční teorii – ale samotné právo garantoval korporaci jako jednotlivci.

Mezeru v argumentaci odpůrců rozhodnutí vytváří ale praxe soudu. Ten totiž nikdy explicitně nekonstatoval existenci osobnosti korporací ve světě Ústavy. Práva jsou jim přiznávána nezávisle případ od případu. Samotné přiznání osobnosti také nehraje roli. Příkladem může být přiznání osobnosti v kontrastu historického postavení žen nebo otroků, kteří v Ústavě jsou zmíněni jako osoby, ale přesto jim práva z ní plynoucí byla přiznána až později. Nelze tedy vkládat rovnítko mezi práva a osobnost. Podobné je to pak s korporacemi, kterým je v dnešní době přiznáno právo na soukromí, ale nikoli právo nevypovídat – oboje společně garantované 5. dodatkem.⁵⁶ Stejně tak ovšem dlouhou dobu byla oddělena svoboda slova v užití propagace výrobků a svoboda slova ve smyslu politické aktivity.

4.2. Neprůhlednost financování

Otevření nových možností financování znamenalo pro Ameriku po roce 2010 obrovský boom a reorientaci volebního marketingu. Přestože soud ve svěm nálezu několikrát zdůraznil a potvrdil význam zveřejňování donorů, díky legislativní mezeře ne všichni účastníci volebního klání musí své sponzory zveřejňovat. PAC spadají jako jim podobné skupiny mezi tzv. pětsetdvacetsedmičky. Název je odvozen od čl. 527 IRC, který upravuje daňové výjimky pro nezisková sdružení. Tyto organizace podléhají tak dvojitému dohledu ze strany FEC i IRS, která vymáhá daňové povinnosti podle IRC. I přes určitou administrativní náročnost tak podnikající společnosti mohou přes skupiny 527 utrácet neomezené množství peněž na kampaně, které mohou jejich kandidáta podporovat stejně jako hanobit

⁵⁴ AVI-YONAH, Reuven S. Citizens United and the Corporate Form. Str. 1029.

⁵⁵ Ibid.

⁵⁶ RIPKEN, Susanna Kim. Corporate First Amendment Rights After Citizens United. Str. 246.

jeho protivníka. Výhodou je ale fakt, že volič si informace, kdo kampaň platí, může samostatně dohledávat na stránkách FEC. Přesto pro většinu elektorátu spojení mezi neziskovým sdružením a korporací zůstává utajeno.

Ještě lepším nástrojem pro politický boj se ale staly organizace podle čl. 501(c)(4) IRC. Tyto organizace, jejichž hlavním posláním je zajišťovat obecné blaho, sdružují mezi sebou mj. církve, odbory a obchodní komory totiž nemusí zveřejňovat ani původ svých peněz. Nicméně omezením činnosti je fakt, že tyto skupiny se musí primárně věnovat svému hlavnímu poslání. Formálně se dokonce voleb účastnit nesmí, ovšem absence účinného vymáhání zákonů vedla k přeměně 501ček v efektivní volební nástroje. Stejně jako 527 mohou mít totiž neomezené příspěvky i výdaje na *issue advocacy*. Toho již využila například skupina American Crossroads založená osobami blízkými prezidentu Bushovi. Velmi brzy po rozhodnutí *Citizens United* vznikla sesterská American Crossroads Grassroot Policy Solutions (GPS), která byla vedena podle čl. 501. Spolu s původní organizací American Crossroad GPS vede úzce koordinovanou kampaň na podporu republikánských kandidátů, aniž by musela zveřejňovat své přispěvatele a výdaje. Problém je totiž v tom, že IRS a FEC mají rozdílné atributy posuzování, kdy organizace již zasahuje do chodu voleb a kdy se *issue advocacy* stává volební agitací. IRS dále nemá tak propracovaný systém zveřejňování informací týkajících se voleb. Oficiálně trestem pro skupiny neoprávněně agitující může být zrušení daňové výjimky a pokuta, nicméně rozdílné standardy obou orgánů vedou jen ke vzácnému udělení trestu.

Během voleb 2010 tak skupiny s anonymními příspěvky utratily okolo 132 milionů dolarů na nezávislé výdaje. Potvrdily se také dřívější předpovědi, že pokud dárci nebudou muset zveřejnit svou identitu, tak jejich výdaje půjdou převážně na negativní kampaň. V roce 2010 tak organizace, které své dárci musely zveřejnit, vydaly na pozitivní kampaně okolo 47% svých výdajů. Pozitivní kampaň skupin, které měly anonymní sponzory, tvořila jen asi 27% jejich výdajů.⁵⁷

4.3. Inflační kruh

Soudní rozhodnutí otevřela stavidla proudu peněz, které z podnikových a odborových pokladen plynuly do médií buď přímo, nebo přes nezisková sdružení. Užíváním svého práva na politickou aktivitu tak korporace zvýšily ceny za PR služby a odstranit z procesu hráče s menší finanční základnou.⁵⁸ Společnosti, které podnikají v oblasti médií, samozřejmě mají za cíl generovat zisk a na základě tržního mechanismu tak upřednostňují klienty, kteří dokážou za jejich služby zaplatit více. Došlo tak k umlčení menších participantů, kteří si nemohou dovolit tak velké výdaje. V této skupině se ocitli i někteří kandidáti nebo politické strany jako strana Zelených, kteří odmítají

---

⁵⁷ DE BLASIO, Bill. *Citizens United and the 2010 Midterm Election*.

⁵⁸ ROGERS, Karl. *Citizens United*.

financování od korporací.⁵⁹ Dalším poraženým jsou politické strany, protože omezení výše darů politickým stranám přetrvalo.⁶⁰

Podle dat zveřejněných FEC došlo během posledních pěti let k enormnímu nárůstu nezávislých volebních výdajů. Srovnáním dat z let, kdy probíhaly volby do Kongresu i na post prezidenta Spojených států, můžeme vidět jak zvýšení volebních výdajů tak i změnu preferovaných technik propagace kandidáta. Zatímco v roce 2008 na volební agitaci bylo vydáno 115,7 milionů dolarů, v roce 2012 se jednalo o pouhých 14,4 miliónu. Výdaje na lépe financovatelnou *issue advocacy* naopak z relativně nízkého čísla 147 miliónů vzrostly v roce 2012 na astronomických 1,031 miliardy dolarů. Snížily se ale i výdaje spojené s vnitřní volební agitací v rámci dané organizace. Zatímco ve volebním roce 2008 se mluvilo o 23 milionech, v roce 2012 to bylo o 8 milionů méně.⁶¹

Důvod této změny ve struktuře výdajů můžeme přičítat především fenoménu SuperPACs, který otevřel možnost bohatým Američanům a korporacím, aby využili svých zdrojů v mnohem větším měřítku. Souvisí s tím i jejich početní nárůst – zatímco v roce 2010 bylo registrováno pouze 83 SuperPACs, tak v roce 2012 jich existovalo přes 1300. Zdroje SuperPACs se v tomto období také skoro zdvanáctinásobily. Roli samozřejmě ale hraje i fakt, že srovnáváme rok 2012, kdy proběhla prezidentská kampaň a rok 2010, kdy byly pouze volby do Kongresu. V současné době ale nemáme druhý srovnatelný případ. Za povšimnutí stojí i změna ve složení aktivních přispěvatelů. Zatímco historicky měly převahu skupiny, které sdružovaly menšiny a sociálně-liberální sdružení, po rozhodnutí v kauze *Citizens United* roste role konzervativních SuperPACs. Ty v roce 2012 disponovaly dvojnásobnými prostředky než skupiny podporující demokratickou stranu.⁶²

4.4. Principal-Agent Problem

Jednomu z problémů, který *Citizens United* přináší, a kterému se často v podobných pracích nevěnuje přílišná pozornost, je *principal-agent problem*. Výchozím předpokladem je, že i pokud bychom korporacím přiznali právo účastnit se volebního procesu skrze výdaje, musí být řešena otázka, kdo o výdajích rozhoduje a z čeho jsou placeny. Drtivá většina politicky aktivních podniků jsou totiž akciové společnosti, jejichž akcie drží stovky a tisíce akcionářů s různými politickými názory. CPA pak tvoří na jedné straně aktivní lobbying u legislativy a na druhé straně aktivity spojené s volbou politiků. Držitelé akcií pro efektivní fungování podniku najímají management, který dále řídí společnost skoro nezávisle.⁶³ Výkonní ředitelé se ovšem při politickém zapojení firmy mohou chovat oportunně a pomocí svěřených zdrojů prosazovat vlastní světonázory podporou jim bližších politiků. Americký model akciových společností se zaměřuje na krátko a střednědobé zisky, takže cirkulace

---

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ GARRET, R. Sam. *The State of Campaign Finance Policy*. Str. 14.

⁶¹ Total Outside Spending by Election Cycle, Excluding Party Committees. *OpenSecrets.org*.

⁶² 2012 Outside Spending, by Super PAC. *OpenSecrets.org*.

⁶³ BORKOVEC, Aleš. *Corporate Governance v roce 2004*. Str. 52-54.

majitelů akcí je poměrně vysoká a akcionáři nemají příliš času se seznámit s fungováním společnosti, čímž ještě více managementu uvolňují ruce. Vzniká tak situace, která se odborně nazývá problémem pána a správce.

CPA, která soudem byla legitimována jako nástroj politické participace podílníků, ovšem v sobě obsahuje i tomuto stanovisku odporující praxi. Podle Johna Coatsa naopak společnosti, které jsou politicky aktivní, jsou zpravidla i zároveň těmi, na jejich řízení mají akcionáři nejmenší podíl.⁶⁴ V této otázce si také musíme uvědomit, že zdroje, které vedení firem užijí na politickou aktivitu, jsou ty samé zdroje, které by společnost mohla investovat nebo vyplatit svým akcionářům. To je samozřejmě důvod, proč tyto společnosti mají na trhu menší hodnotu, než by se jinak dalo očekávat. Potenciální kupci se obávají případných komplikací spojených se zapletením společnosti do politiky a držitelé akcí musí akceptovat horší cenu. Tímto způsobem jsou tedy akcionáři poškozováni znovu.⁶⁵

4.5. Vliv zahraničního kapitálu

Volby jako prostředek nastavení směru vývoje státu jsou samozřejmě velmi choulostivé téma a jakýkoli vliv zahraničí je tak vnímán velmi citlivě. I po roce 2010 platí zákaz účasti cizích státních příslušníků a zahraničních společností na volebním procesu. Na druhé straně ovšem SCOTUS zbořil dlouhou dobu platná omezení a svázal ruce legislativě, která nemůže vytvořit nová. Nemožnost kontroly donorů různým – již v Americe sídlícím – sdružení tak může vést k cizímu vměšování a kupování amerických elit.⁶⁶ Problémem nadále zůstávají i společnosti, které mají zahraniční majitele jen z části. Některé americké společnosti jsou tak vyloučeny z účasti na volbách, což v budoucnu může znamenat další výzvu pro SCOTUS, aby načrtl linii, za kterou v Americe sídlící právnické osoby se zahraniční účastí již nejsou americké. Stejně nejistoty panují i u dceřiných společností nadnárodních podniků sídlících v USA. Neaktivita FEC ve stanovení jasných limitů a hranic zapojení polozahranických společností může mít jen dvě dohry – další rozhodnutí Nejvyššího soudu a/nebo rostoucí příliv peněz od zahraničních zájmových skupin. Podle některých členů FEC by bylo potřebné, aby tyto sporné organizace alespoň byly omezeny regulací platnou před rokem 2010, tedy užívání PAC a oddělení firemních zdrojů od zdrojů určených na kampaň.⁶⁷ Demokraté zastoupení ve FEC v minulosti už navrhovali, aby bylo pozastaveno vyplácení finančních pobídek politicky aktivním korporacím, jejichž akcie drží alespoň z 20% cizinci nebo jejich dozorčí rada je tvořena z 1/3 cizinci. Tento návrh byl ale zablokován republikánskými komisaři.⁶⁸

---

⁶⁴ COATS IV., John C. Corporate Governance and Corporate Political Activity.

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ EASLEY, Jason. John McCain Accuses Republicans of Using Foreign Money Against Obama. PoliticusUSA.

⁶⁷ BECKEL, Michael. Canadian-owned firm's mega-donation to super PAC raises 'legal red flags.' *Center for Public Integrity*.

⁶⁸ Ibid.

V této oblasti jsou citlivé především obchodní komory, které v moderním globalizovaném světě sdružují jak domácí, tak i zahraniční společnosti. V prezidentských volbách 2012 se to projevilo například u Amerického ropného institutu, který je samozřejmě veden pod 501(c) IRC a nemusí tedy ani zveřejňovat své přispěvatele. Vedle společnosti jako je ExxonMobile nebo Chevron, je jeho členem i saudskoarabský polostátní podnik Aramco.⁶⁹ Všechny organizace samozřejmě musí platit své členské poplatky a API je coby americké sdružení může volně použít k podpoře některého kandidáta. Vzhledem k tomu, že Aramco by jinak nemohlo založit ani vlastní PAC, tak se možnost vstupu do americké obchodní komory jeví jako nejjednodušší způsob, jak manipulovat s volbami.

5. Možnosti legislativní korekce

Soudní aktivismus postavil ostatní složky moci do situace, kdy musejí rozhodnout o dalším postupu. Z různých stran přicházejí různé návrhy od procedurálně náročného procesu přijetí dodatku, přes vyvolání ústavní krize, kdy by Kongres odvolal některé členy Nejvyššího soudu pro porušení jejich povinností. Seznam možností je až překvapivě bohatý a proto se zaměřím jen na tři nejpravděpodobnější scénáře.

5.1. Veřejné financování kampaní

Příliv levných peněz může vést k vyselektování nezávislých kandidátů ještě před skutečným začátkem boje o nominace. Ne každý navíc disponuje zdroji, aby kampaň mohl financovat z vlastní kapsy. K podpoře takovýchto kandidátů pak existují různé programy, kdy po splnění jejich podmínek kandidát může získat příspěvek z federální pokladny. Díky takovému financování nám pak odpadají potíže s *quid pro quo* korupcí, protože druhou stranou jsou američtí občané jako celek.⁷⁰ Nedochozí ani k omezení kandidátova projevu, pokud podmínkou získání dotace je strop pro volební výdaje. Každý kandidát má totiž šanci peníze získat z jiných zdrojů a pomoc odmítnout. Omezení zdrojů také znamená zkrocení negativních kampaní, protože kandidáti musí prvně dostat do obecného povědomí sami sebe a až ze zbývajících prostředků kritizovat oponenty.

Tyto programy fungují od roku 1971 a mezi kandidáty se staly postupem času velmi populární. V dnešní době, ale dochází k jejich úpadku, protože poskytnuté zdroje prostě nemohou konkurovat komerčním dárcům. V roce 2011 bylo prezidentskému volebnímu fondu určeno 194,5 milionu dolarů. Srovnáme-li to s výdaji v roce 2012, tak podfinancování je zcela zřejmé. Prezident Obama se navíc jako historicky první kandidát čerpání z PEFCF neúčastnil již v roce 2008 a ve volbách 2012 z fondu nečerpal ani jeho protikandidát.⁷¹ Poslední ránou programem bylo rozhodnutí Nejvyššího soudu z roku 2011 *Arizona Free Enterprise Club's Freedom Club PAC v Bennett*, který omezil možnost tohoto

---

⁶⁹ FENG, Lee. Loophole Allows Saudi Arabian Businesses to Spend Freely in Our Election. *The Nation*.

⁷⁰ WHITAKER, L. Paige et al. Legislative Options After Citizens United v. FEC. Str. 26.

⁷¹ GARRET, R. Sam. The State of Campaign Finance Policy. Str. 21.

druhu financování pro jeho relativizaci finančních zdrojů získaných od voličské základny, potažmo korporací.⁷²

5.2. Ústavní dodatek

Výklad Ústavy Nejvyšším soudem je překonatelný jen přijetím dodatku, který by výklad zneplatnil. To je také jeden z důvodů, proč se o tomto postupu tak silně diskutuje. Do současné doby bylo v Kongresu představeno přes 17 návrhů dodatků řešících tuto situaci. Na druhé straně k přijetí dodatku je nutné dvoutřetinové většiny v obou komorách a následná ratifikace alespoň 38 státy Unie. Krom nutnosti zajistit podporu v obou komorách, které jsou ovládány každá jinou stranou, je důležité stanovit i formu regulace – tedy text dodatku. Zatím se objevila dvě frekventovaná ustanovení, a to formou rozšíření pravomocí Kongresu⁷³ nebo formou prostého zákazu zapojení korporací do volebního boje.⁷⁴ Druhý způsob regulace je samozřejmě striktnější, ovšem neřeší případnou situaci, kdyby se společností podařilo zákaz obejít. Na druhé straně rozšíření pravomocí národní a státních legislativ dává kongresům větší operativní prostor, ale je tady riziko přezkumu Nejvyšším soudem, který by svobodu slova mohl opět upřednostnit i vůči přímo dodatkem svěřené pravomoci Kongresu. Otázka také panuje nad pozicí neziskových organizací, které nejsou napojeny na korporátní peníze.

Jinou možností řešení je postupovat přímo podle pravomocí svěřených Kongresu v článku 3 odst. 2 Ústavy. Nejvyšší soud je pověřen být odvolacím orgánem, a to jak právně, tak fakticky, s výjimkami a podle pravidel, které stanoví Kongres. Státní legislativy mají právo stanovit dobu, místo a postup voleb s tím, že Kongres má pravomoc změnit takový zákon, s výjimkou místa konání voleb.⁷⁵ Vyjmutí ochrany prvního dodatku během voleb z jurisdikce Nejvyššího soudu by ovšem mohl Spojené státy zavést do ústavní krize, protože by se jednalo o nevídaný zásah do 250 let trvajících statusu quo mezi jednotlivými složkami státní moci.

5.3. Zprůhlednění financování

V současné době existuje několik systémů, kterými účastníci kampaní zveřejňují své výdaje. To ale jen nahrává většímu zmatku a zabrání rychlého spojení dárců a volebních aktivit. Zatímco PACs jsou registrovány a odpovídají FEC, skupiny 517 a 501(c) buď vůbec nezveřejňují své dárce, nebo je zveřejňují IRS, které má jiné standardy posuzování než FEC.⁷⁶ Organizace, mající roční výdaje nad 10 000 \$,⁷⁷ musí své účetnictví předložit nejpozději 30 dní po skončení voleb FEC. Ty pak obsahují všechny výdaje převyšující 200 \$. Tyto údaje jsou ale jen vágně definovány a nemají přílišnou

⁷² ROGERS, Karl. Citizens United.

⁷³ H. J. Res. 13 (111. Kongres); S. J. Res. 28 (111. Kongres); S. J. Res. 5 (113. Kongres).

⁷⁴ H. J. Res. 68 (111. Kongres).

⁷⁵ KUKLÍK, Jan a Radim SELTENREICH. *Dějiny angloamerického práva*. Str. 502.

⁷⁶ LUNDER, Erika K. Political Ads: Issue Advocacy or Campaign Activity Under the Tax Code? Str. 26.

⁷⁷ BINGHAM, Francis. Show me the Money. Str. 1053.

vypovídající hodnotu. Některé výdaje jsou také vyjmuty a zveřejňují se až v závěrečné zprávě PAC za daný volební cyklus. Informace se tak k voličům dostávají s notným zpožděním.⁷⁸

Jedním ze symbolů odporu Kongresu proti rozhodnutí Nejvyššího soudu byl návrh tzv. *DISCLOSE Act*. Byl to zákon upravující FECA, který zaváděl velké množství nových regulací pro účastníky volebního klání. Asi nejvýznamnější část nařizovala firmám, neziskovým organizacím a odborům zveřejňovat jména dárců, od kterých získaly více jak 10 000 \$ na volební aktivity. Korporace budou muset také ve lhůtě 24 hodin informovat FEC o výdajích vyšších než 10 000 \$. Tento návrh zákona byl několikrát „zabit“ díky obstrukcím senátních republikánů. V roce 2010 i v roce 2012 byl schválen Sněmovnou reprezentantů, ale následně „zemřel“ v souvislosti s novými volbami. Jeho kritici také poukazují na to, že zveřejňování výdajů nijak neřeší problém, kdy kandidát může být zastrašen jen tím, že organizace drží dostatečné prostředky, které proti němu může využít. Ty ve volbách po roce 2010 pak mohou mít mnohem větší význam, než skutečně vydané peníze.⁷⁹ Kromě zveřejňovací povinnosti by *DISCLOSE Act* přinesl i mnohá omezení pro volební aktivity společností, které jsou státními kontraktory a pro zahraniční společnosti a cizí státní příslušníky.

V moderní době, kdy má každý přístup na internet, je zajištění dostatku informací o sponzorech ještě jednodušší než v dobách, kdy byly takové požadavky poprvé implementovány. Pozitivní je i nepřímé schválení zveřejňování příspěvků vyjádřené v rozhodnutí *Citizens United*. Na druhé straně rozsáhlé zveřejňování může organizacím přinést další administrativní zátěž, která byla soudem považována v případě *Citizens United* za jeden z důvodů zrušení omezujících ustanovení BCRA. V linii boření omezení svobody slova by Robertsův soud mohl v budoucnu i požadavek rozkrytí finančních zdrojů považovat za příliš tíživý.⁸⁰ V tomto ohledu se může zdát ironické, že nálezy, který vyzdvihl význam publicity dárců ve volebním procesu, se může stát základem pro svržení nástrojů to umožňujících.

6. Závěr

Význam peněz ve volební soutěži se v žádném případě nedá brát na lehkou váhu a existuje spousta důvodů, proč jejich zapojení do voleb limitovat. Stejně tak ale existuje velké množství argumentů pro uvolnění svobody slova. Cílem této práce bylo přiblížit současnou situaci ve Spojených státech, která pro Českou republiku nemusí být zajímavá jen z teoretického zájmu, ale přináší i praktické dopady na zahraniční politiku USA. V rozsahu této práce nebylo možné podrobně popsat všechny aspekty a otázky, které se tohoto soudního rozhodnutí týkají. Na jedné straně stojí otázka diskontinuity po obměně personálního složení Nejvyššího soudu a soudcovského aktivismu. Na druhé straně stojí otázky svobody slova, ochrany integrity volebního procesu a přibližování ochrany

⁷⁸ GARRET, R. Sam. The State of Campaign Finance Policy. Str. 17-18.

⁷⁹ KLEIN, Ezra. The DISCLOSE Act won't fix campaign finance. *Washington Post*.

⁸⁰ BRIFFAULT, Richard. Corporations, Corruption and Complexity. Str. 669.

právnických osob těm fyzickým. V práci také nebyl zmíněn dopad, který rozhodnutí má na volby na státní úrovni. Kde ve federálních volbách může být milion dolarů neutralizován jiným dárcem, ve volbách okresních může mít taková částka rozhodující váhu. Zapomínat nesmíme ani na fakt, že ve Spojených státech na státní úrovni existují volby všech tří složek státní moci. Soudci se tak mohou dostávat do většího tlaku lobbyistických organizací, jejichž vlivu se prozatím vyhýbali.⁸¹

Velkým tématem tohoto případu byl i soudcovský aktivismus. Kromě debat, zda se někteří soudci měli z případu stáhnout z důvodu osobní zainteresovanosti, existují pochyby i o příslušnosti daného případu ke svobodě slova. Společnost Citizens United vysílala dokumentární film na vlastní internetové televizi v režimu *pay per view* – jedná se tedy o svobodu šíření politického názoru nebo svobodu médií? FEC ve své zprávě po rozhodnutí vydal rozhodnutí, že se jedná právě o svobodu tisku a nikoli svobodu slova. Druhá kritika soudu pramení z rozšíření otázky z původně projednávaného případu na celou regulaci volebního procesu. Ten za 40 let existence byl notně zkostnatělý, ale na druhé straně to nebyl důvod, aby ho SCOTUS celý strhl a svázal ruce svým precedentem ostatním složkám moci.

V médiích i odborných pracích se rozhodnutí Nejvyššího soudu často shrnuje jako položení rovnítka mezi peníze a řeč. Znamená neumožnění financování kampaní skutečně takový zásah, který by se dal srovnat s umlčením osoby? To si Amerika bude muset rozhodnout pravděpodobně ještě v delším časovém úseku než tři roky. S určitostí můžeme říci, že jedna éra v USA skončila, ale co ji nahradí, ještě není určité. Navrácení stejné úpravy je silně nepravděpodobné, proto se spíš přikláním k jiným metodám, jako je třeba větší rozkrytí dárců. Nad ním ale stále visí nebezpečí ústavního přezkumu. Jisté ale je, že čím déle bude trvat současný stav, tím více se propojuje business a politika a tím těžší bude změny prosadit.

---

⁸¹ CARMEN, L., LONDENBERG, K., NIMIS, D.; Spending in Judicial Elections.

Příloha 1 – Pojmy a zkratky

Výraz	Význam	Vysvětlení	Překlad
API	American Petroleum Institute		Americký ropný institut
BCRA	Bipartisan Campaign Reform Act		
CPA	Corporate Political Activity		
DISCLOSE Act	Democracy Is Strengthened by Casting Light On Spending in Elections Act		
FEC	Federal Election Commission		Federální volební komise
FECA	Federal Election Campaign Act		
IRC	Internal Revenue Code		
IRS	Internal Revenue Service		
NDPAC	National Defence Political Action Committee		
PAC	Political Action Committee		Politicko-akční výbory
PECF	Presidential Election Campaign Fund		Prezidentský volební fond
SCOTUS	Supreme Court of the United States		Nejvyšší soud USA
Super PAC			
Taft-Hartley Act	Labor Management Relations Act		
WRTL	Wisconsin Right for Life		
Corporation		Právníké osoby založené za účelem generování zisku.	Korporace ⁸²
Electioneering communication		Soubor nástrojů volebního marketingu	Volební agitace
Express advocacy		Reklama vyjadřující se k osobě kandidáta	
Hard money		Peníze poskytnuté přímo kandidátově volebnímu týmu nebo použité v koordinaci s ním	
Issue advocacy		Propagace společenského tématu	
Soft money		Peníze vydané bez koordinace s kterýmkoli volebním týmem	
501(c) Groups		Zájmová skupina propagující společenské téma, vyjmutá z daňové a zveřejňovací povinnosti podle čl. 501(c) IRC. Jejich primárním záměrem není vedení politické kampaně. Řadí sem odbory, obchodní komory, církve a další.	
527s		Zájmová skupina propagující společenské téma vedená podle čl. 527 IRC	

⁸² V této práci je termín korporace použit ve smyslu termínu *corporation* z amerického právního prostředí.

Contribution Limits for 2013-2014

	To each candidate or candidate committee per election	To national party committee per calendar year	To state, district & local party committee per calendar year	To any other political committee per calendar year ¹	Special Limits
Individual may give	\$2,600*	\$32,400*	\$10,000 (combined limit)	\$5,000	\$123,200* overall biennial limit: <ul style="list-style-type: none"> • \$48,600* to all candidates • \$74,600* to all PACs and parties²
National Party Committee may give	\$5,000	No limit	No limit	\$5,000	\$45,400* to Senate candidate per campaign ³
State, District & Local Party Committee may give	\$5,000 (combined limit)	No limit	No limit	\$5,000 (combined limit)	No limit
PAC (multicandidate)⁴ may give	\$5,000	\$15,000	\$5,000 (combined limit)	\$5,000	No limit
PAC (not multicandidate) may give	\$2,600*	\$32,400*	\$10,000 (combined limit)	\$5,000	No limit
Authorized Campaign Committee may give	\$2,000 ⁵	No limit	No limit	\$5,000	No limit

* These contribution limits are indexed for inflation.

¹ A contribution earmarked for a candidate through a political committee counts against the original contributor's limit for that candidate. In certain circumstances, the contribution may also count against the contributor's limit to the PAC. 11 CFR 110.6. See also 11 CFR 110.1(h).

² No more than \$48,600 of this amount may be contributed to state and local party committees and PACs.

³ This limit is shared by the national committee and the national Senate campaign committee.

⁴ A multicandidate committee is a political committee with more than 50 contributors which has been registered for at least 6 months and, with the exception of state party committees, has made contributions to 5 or more candidates for federal office. 11 CFR 100.5(e)(3).

⁵ A federal candidate's authorized committee(s) may contribute no more than \$2,000 per election to another federal candidate's authorized committee(s). 11 CFR 102.12(c)(2).

Bibliografie

CLEMENTS, Jeffrey D. *Corporations are not people: why they have more rights than you do and what you can do about it*. Vyd. 1., San Francisco: Berrett-Koehler Publishers, 2011, 218 s. ISBN 978-160-9941-055.

JANDA, Kenneth. *Výzva demokracie: systém vlády v USA*. Vyd. 1. Překlad Dagmar Boušková. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. ISBN 80-858-5054-0.

KUKLÍK, Jan a Radim SELTENREICH. *Dějiny angloamerického práva*. Vyd. 2. Praha: Leges, 2011. Student (Leges). ISBN 978-80-87212-87-5.

ROGERS, Karl. Citizens United. Amazon Digital Services, Inc. 2013. ASIN: B00B3DNLOU.

Časopisecká a odborná literatura

AVI-YONAH, Reuven S. Citizens United and the Corporate Form. *Wisconsin Law Review*. Madison, 2010. Č. 4. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://wisconsinlawreview.org/wp-content/files/2-Avi-Yonah.pdf>.

BINGHAM, Francis. Show me the Money: Public Access and Accountability after Citizens United. *Boston College Law Review*. Boston, 2011. Roč. 52, č. 3. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://lawdigitalcommons.bc.edu/bclr/vol52/iss3/5/>.

BORKOVEC, Aleš. Corporate Governance v roce 2004: Inspirace z OECD. *Bulletin Advokacie*. 2005. Č. 2. Str. 52-54. ISSN: 1210-6348 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: http://www.cak.cz/files/173/BA_05_02.pdf.

BRIFFAULT, Richard. Corporations, Corruption and Complexity: Campaign Finance After Citizens United. *Cornell Journal of Law and Public Policy*. Ithaca, 2011. Roč. 20, č. 3. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.lawschool.cornell.edu/research/JLPP/upload/Briffault-final.pdf>.

CARMEN, L., LONDENBERG, K., NIMIS, D. Spending in Judicial Elections: State Trends in the Wake of Citizens United. *Public Law Research Institute*, University of California, 2011. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://gov.uchastings.edu/public-law/docs/judicial-elections-report-and-appendices-corrected.pdf>.

COATS IV., John C. Corporate Governanace and Corporate Political Activity: What Effect Will Citizens United have on Shareholder Wealth? *Discussion Paper no. 648*. Cambridge, 2010. ISSN 1045-6333 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1680861.

DE BLASIO, Bill. *Citizens United and the 2010 Midterm Election*. New York, 2010. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://advocate.nyc.gov/files/12-06-10CitizensUnitedReport.pdf>.

GARRET, R. Sam. The State of Campaign Finance Policy: Recent Developments and Issues for Congress. *Congressional Research Service*. 2011. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://fpc.state.gov/documents/organization/162766.pdf>.

KANG, Michael S. After Citizens United. *Indiana Law Review*. Indianapolis, 2010. Roč. 44, č. 1. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://indylaw.indiana.edu/ilr/pdf/vol44p243.pdf>.

LUNDER, Erika K. Political Ads: Issue Advocacy or Campaign Activity Under the Tax Code? *Congressional Research Service*. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R42684.pdf>.

RIPKEN, Susanna Kim. Corporate First Amendment Rights After Citizens United: An Analysis of the Popular Movement to End the Constitutional Personhood of Corporations. *University of Pennsylvania Journal of Business Law*. Philadelphia, 2011. Roč. 14. Č. 1. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: [https://www.law.upenn.edu/journals/jbl/articles/volume14/issue1/Ripken14U.Pa.J.Bus.L.209\(2011\).pdf](https://www.law.upenn.edu/journals/jbl/articles/volume14/issue1/Ripken14U.Pa.J.Bus.L.209(2011).pdf).

SVOBODA, Jiří. Kdo řídí svět? *Respekt*. Praha, 2012. Roč. 23 č. 30. ISSN: 0862-6545.

WHITAKER, L. Paige et al. Legislative Options After Citizens United v. FEC: Constitutional and Legal Issues. *Congressional Research Service*. 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R41096.pdf>.

Restoring Electoral Equilibrium in the Wake of Constitutionalized Campaign Finance. *Harvard Law Review*. Cambridge, 2011. Roč. 124, č. 6. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: http://www.harvardlawreview.org/media/pdf/vol124_restoring_electoral_equilibrium.pdf.

Internetové zdroje:

BECKEL, Michael. Canadian-owned firm's mega-donation to super PAC raises 'legal red flags.' *Center for Public Integrity*. [online]. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.publicintegrity.org/2012/10/05/11148/canadian-owned-firms-mega-donation-super-pac-raises-legal-red-flags>.

EASLEY, Jason. John McCain Accuses Republicans of Using Foreign Money Against Obama. *PoliticoUSA*. [online]. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.politicususa.com/mccain-citizens-united-foreign-money.html>.

FENG, Lee. Loophole Allows Saudi Arabian Businesses to Spend Freely in Our Election. *The Nation*. [online]. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.thenation.com/blog/170496/loophole-allows-saudi-arabian-businesses-spend-freely-our-election>.

CHAPMAN, Steve. Free speech, even for corporations. *Chicago Tribune* [online]. 2010. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: http://articles.chicagotribune.com/2010-01-24/news/1001230216_1_corporations-free-speech-bipartisan-campaign-reform-act.

KLEIN, Ezra. The DISCLOSE Act won't fix campaign finance. *Washington Post*. [online]. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.washingtonpost.com/blogs/wonkblog/wp/2012/07/27/the-disclose-act-wont-fix-campaign-finance/>.

LICHTBLAU, Erik. Advocacy Group Says Justices May Have Conflict in Campaign Finance Cases. *The New York Times* [online]. 2011 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.nytimes.com/2011/01/20/us/politics/20koch.html>.

WHITE HOUSE. Remarks by the President in State of the Union Address. *White House*. [online]. 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-president-state-union-address>.

Summary of Supreme Court Decision in *FEC v. Wisconsin Right to Life*. *Brennan Center for Justice at NYU School of Law*. [online]. 2007 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.brennancenter.org/analysis/summary-supreme-court-decision-fec-v-wisconsin-right-life>.

What is a PAC. *OpenSecrets.org* [online]. 2012 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.opensecrets.org/pacs/pacfaq.php>.

Total Outside Spending by Election Cycle, Excluding Party Committees. *OpenSecrets.org* [online]. 2013 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: http://www.opensecrets.org/outsidespending/cycle_tots.php?cycle=2012&view=Y&chart=N.

2012 Outside Spending by Super PAC. *OpenSecrets.org* [online]. 2013 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.opensecrets.org/outsidespending/summ.php?cycle=2012&chrt=V&disp=O&type=S7>.

SpeechNow.org v. Federal Election Commission Protecting Americans' Rights to Organize and Speak About Politics. *Institut for Justice* [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.ij.org/speechnoworg-background>.

FEC. Speechnow.org v. FEC. *FEC* [online]. 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.fec.gov/law/litigation/speechnow.shtml>.

FEC. Carey et al. v. FEC. *FEC* [online]. 2011 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.fec.gov/law/litigation/carey.shtml>.

FEC. FEC Statement on *Carey v. FEC*: Reporting Guidance for Political Committees that Maintain a Non-Contribution Account. *FEC* [online]. 2011 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.fec.gov/press/Press2011/20111006postcarey.shtml>.

Zákony a soudní rozhodnutí

SCOTUS. *Santa Clara County v. Southern Pacific Railroad Company*. 118 U.S. 394 (1886).

SCOTUS. *United States v. United Automobile Workers*. 352 U.S. 570 (1957).

SCOTUS. *Buckley v. Valeo*. 424 U.S. 39 (1976).

SCOTUS. *First National Bank of Boston v. Bellotti*. 435 U.S. 765 (1978).

SCOTUS. *Austin v. Mich. Chamber of Commerce*. 494 U.S. 684 (1990).

SCOTUS. *Colorado Republican Federal Campaign Committee v FEC*. 518 U.S. 604 (1996).

SCOTUS. *McConnell v. FEC*. 540 U.S. 93 (2003).

SCOTUS. *FEC v. Wisconsin Right for Life, Inc.* 551 U.S. 449 (2007).

SCOTUS. *Citizens United v. FEC*. 558 U.S. 310 (2010).

SCOTUS. *Arizona Free Enterprise Club's Freedom Club PAC v Bennett*. 564 U.S. (2011).

USCA, DC. *SpeechNOW.org v. FEC*. 08-5223 (2010).

USDC, DC. *Carey et al. v. FEC*. 11-259. (2011).

KENNEDY, Anthony M. *Opinion on Citizens United v. FEC*. 558 U.S. 310 (2010) [online]. Justia – Supreme Court Center. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z:

<http://supreme.justia.com/cases/federal/us/558/08-205/opinion.html>.

THOMAS, Clarence. *Concurrence & Dissent in Part on Citizens United v. FEC*. 558 U.S. 310 (2010) [online]. Justia – Supreme Court Center. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z:

<http://supreme.justia.com/cases/federal/us/558/08-205/cdinpart2.html>.

STEVENS, John P. *Concurrence & Dissent in Part on Concurrence & Dissent in Part on Citizens United v. FEC*. 558 U.S. (2010) [online]. Justia – Supreme Court Center. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://supreme.justia.com/cases/federal/us/558/08-205/cdinpart.html>.

USA. *Federal Election Campaign Act*. Publ. L. 92-225, 81 Stat. 3. 1973.

USA. *Bipartisan Campaign Reform Act*. Publ. L. 107-155, 116 Stat. 81. 2002.

H. J. Res. 13 (111. Kongres).

H. J. Res. 68 (111. Kongres).

S. J. Res. 28 (111. Kongres).

S. J. Res. 5 (113. Kongres).